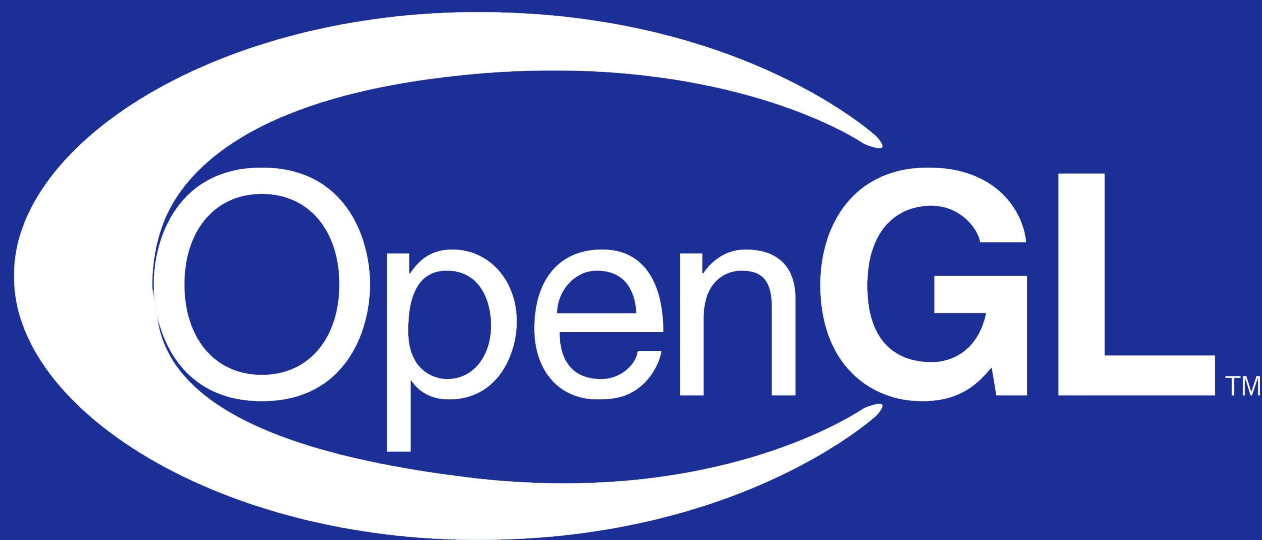




Zachodniopomorski  
Uniwersytet Technologiczny  
w Szczecinie

# Wprowadzenie do QT OpenGL



mgr inż. Michał Chwesiuk  
mgr inż. Tomasz Sergej  
inż. Patryk Piotrowski

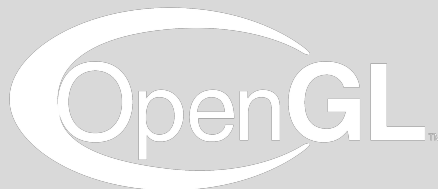


Wydział  
Informatyki



Zachodniopomorski  
Uniwersytet Technologiczny  
w Szczecinie

# OpenGL - Open Graphics Library



- **Open Graphics Library**
- **API** pozwalające na wykorzystanie akceleracji sprzętowej do **renderowania grafiki czasu rzeczywistego**.
- OpenGL **nie jest biblioteką!** Jest to zbiór funkcji i numerycznych stałych, które są interpretowane przez system operacyjny i/lub sterownik karty graficznej.
- Działanie OpenGL można rozumieć jako **maszynę stanu**, raz ustawiona wartość parametru systemu pozostaje taka sama do momentu jej zmiany.
- Główną zaletą jest **wieloplatformowość**.
- Konkurencja: Microsoft **DirectX** i Khronos Group **Vulkan**.
- **Nie obejmuje obsługi wejścia i integracji z systemem operacyjnym w celu utworzenia kontekstu.**



Wydział  
Informatyki



Zachodniopomorski  
Uniwersytet Technologiczny  
w Szczecinie

# Środowisko QT



- **Qt** - zestaw przenośnych bibliotek i narzędzi programistycznych dedykowanych dla języków **C++**, QML i Java.
- Środowisko Qt jest dostępne dla platform: X11 (m.in. GNU/Linux, BSD, Solaris), Windows, Mac OS X, Haiku oraz dla urządzeń wbudowanych opartych na Linuksie (Qt Extended), Windows CE, Symbian, Android.
- Biblioteki Qt zawierają niezależne od platformy systemowej moduły obsługi procesów, plików, sieci, grafiki trójwymiarowej (**OpenGL**), baz danych (SQL), języka XML, lokalizacji, wielowątkowości, zaawansowanej obsługi napisów oraz wtyczek.
- <https://www.qt.io>



Wydział  
Informatyki



Zachodniopomorski  
Uniwersytet Technologiczny  
w Szczecinie

OpenGL

Qt

**Shader**

Transformacje

Konfiguracja

Zadanie

# Shadery - programy cieniujące



Wydział  
Informatyki



# Shader - program cieniujący

- **Vertex shader** - odpowiedzialny za wyliczenie pozycji na ekranie.

```
attribute vec4 vertex;  
attribute vec3 normal;  
uniform mat4 projMatrix;  
uniform mat4 mvMatrix;  
void main() {\n    gl_Position = projMatrix * mvMatrix * vertex;  
};
```

- **Fragment shader** - odpowiedzialny za wyliczenie koloru piksela.

```
void main() {\n    gl_FragColor = vec4(0.0, 1.0, 0.0, 1.0);\n}
```

- **gl\_Position** - pozycja na ekranie
- **gl\_FragColor** - kolor piksela

OpenGL

Qt

Shader

Transformacje

Konfiguracja

Zadanie





Zachodniopomorski  
Uniwersytet Techniczny  
w Szczecinie

OpenGL

Qt

Shader

**Transformacje**

Konfiguracja

Zadanie

# Transformacje macierzy w OpenGL



Wydział  
Informatyki



# Transformacje macierzy w OpenGL

- **Macierz projekcji**

$$\begin{bmatrix} v'_x \\ v'_y \\ v'_z \\ v'_w \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} Projection \\ matrix \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} View \\ matrix \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} Model \\ matrix \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} v_x \\ v_y \\ v_z \\ v_w \end{bmatrix}$$

- **Macierz translacji**

`glTranslatef( $T_x, T_y, T_z$ )` - przesunięcie o wektor  $[T_x \ T_y \ T_z]$

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & T_x \\ 0 & 1 & 0 & T_y \\ 0 & 0 & 1 & T_z \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$





# Transformacje macierzy w OpenGL

- **Macierz obrotu**

*glRotatef*( $\phi$ , 1, 0, 0)

- obrót wokół osi X o kąt  $\phi$  podany w stopniach

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & \cos\phi & -\sin\phi & 0 \\ 0 & \sin\phi & \cos\phi & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

*glRotatef*( $\phi$ , 0, 1, 0)

- obrót wokół osi Y o kąt  $\phi$  podany w stopniach

$$\begin{bmatrix} \cos\phi & 0 & \sin\phi & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ -\sin\phi & 0 & \cos\phi & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

*glRotatef*( $\phi$ , 0, 0, 1)

- obrót wokół osi Z o kąt  $\phi$  podany w stopniach

$$\begin{bmatrix} \cos\phi & -\sin\phi & 0 & 0 \\ \sin\phi & \cos\phi & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

OpenGL

Qt

Shader

Transformacje

Konfiguracja

Zadanie







# Transformacje macierzy w OpenGL

- **Macierz skalowania**

$glScalef(S_x, S_y, S_z)$  - przemnożenie o wektor  $[S_x \ S_y \ S_z]$

$$\begin{bmatrix} S_x & 0 & 0 & 0 \\ 0 & S_y & 0 & 0 \\ 0 & 0 & S_z & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

OpenGL

Qt

Shader

**Transformacje**

Konfiguracja

Zadanie





Zachodniopomorski  
Uniwersytet Techniczny  
w Szczecinie

OpenGL

Qt

Shader

Transformacje

**Konfiguracja**

Zadanie

# Konfiguracja i przygotowanie projektu



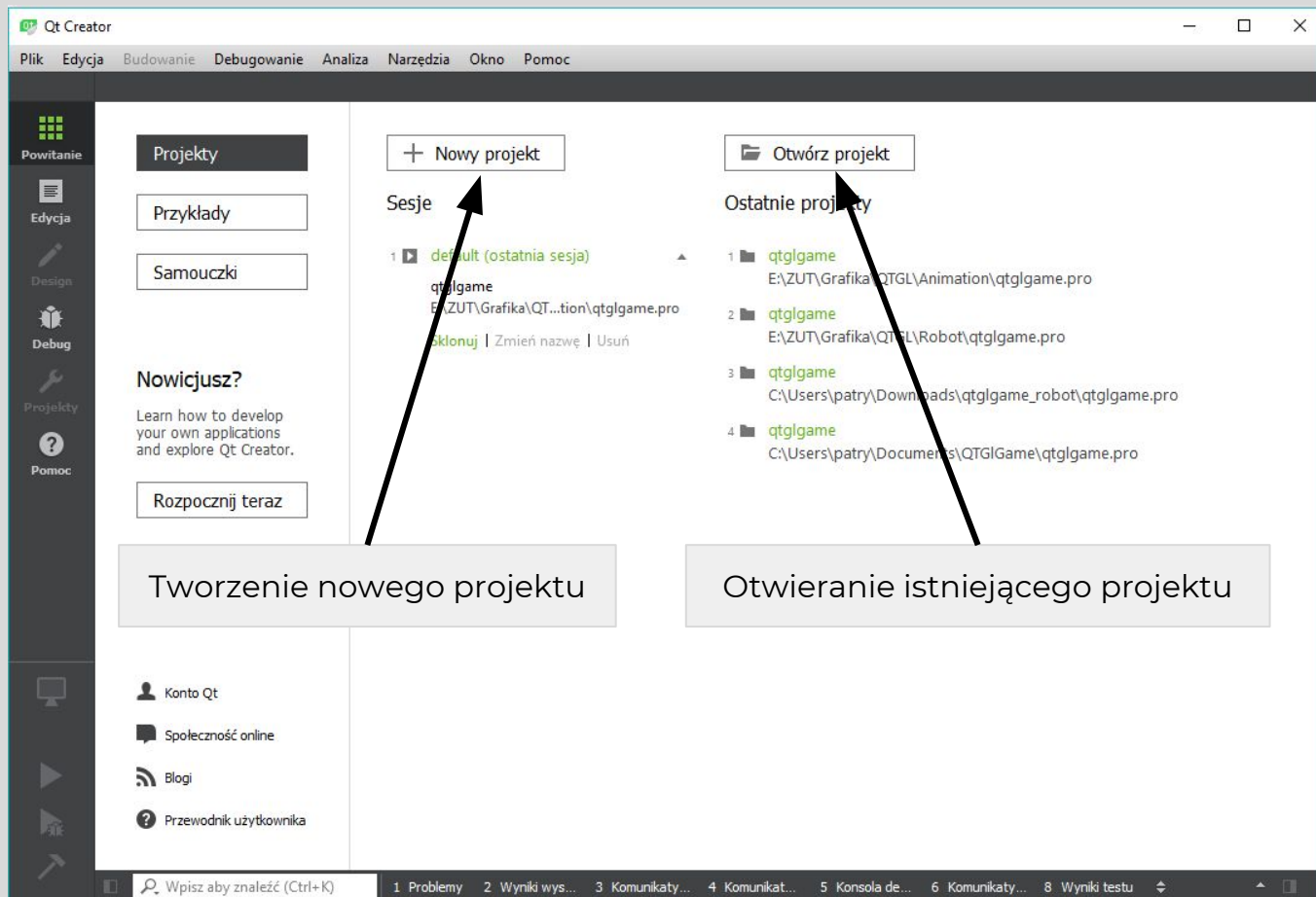
Wydział  
Informatyki



Zachodniopomorski  
Uniwersytet Techniczny  
w Szczecinie

# Widok okna QT Creator

## Wczytanie projektu



OpenGL

Qt

Shader

Transformacje

Konfiguracja

Zadanie



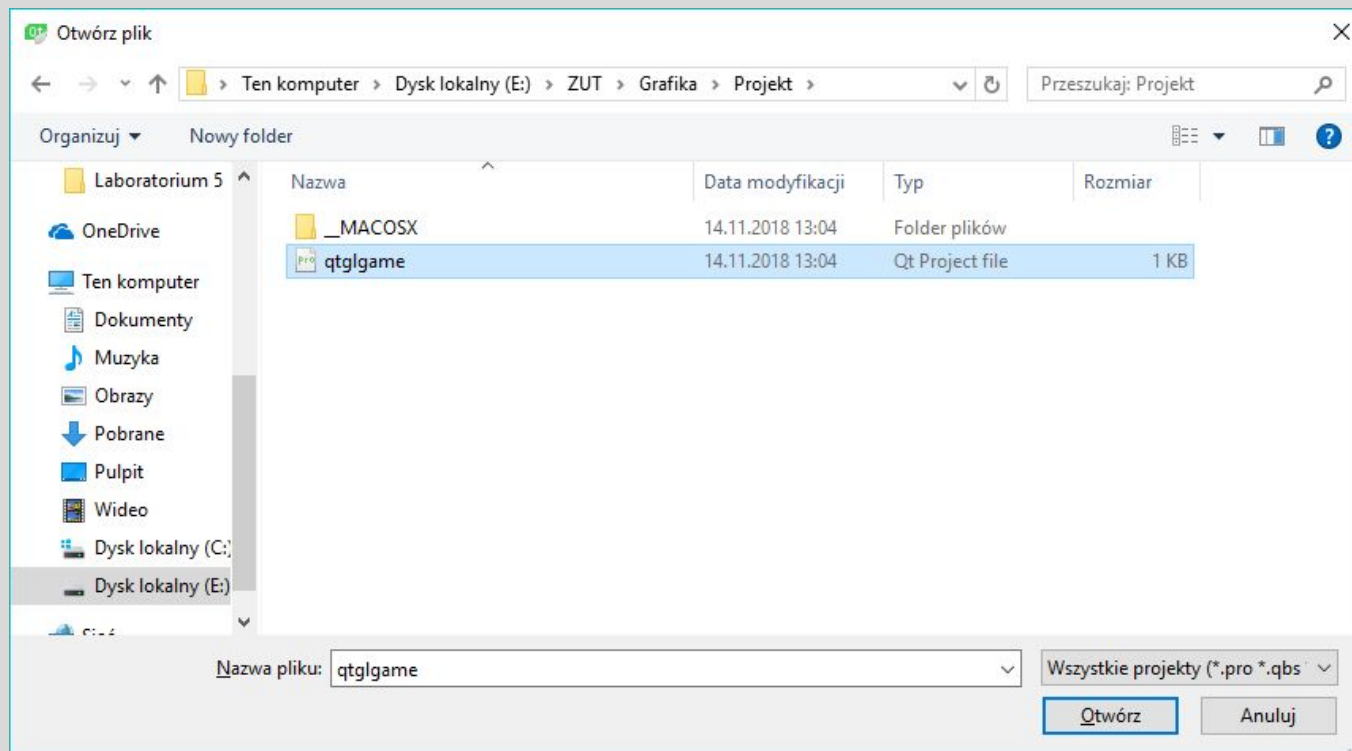
Wydział  
Informatyki



Zachodniopomorski  
Uniwersytet Technologiczny  
w Szczecinie

# Widok okna QT Creator

## Wczytanie projektu



- Otwórz projekt -> wybieramy plik **qtgame.pro** z wypakowanego projektu

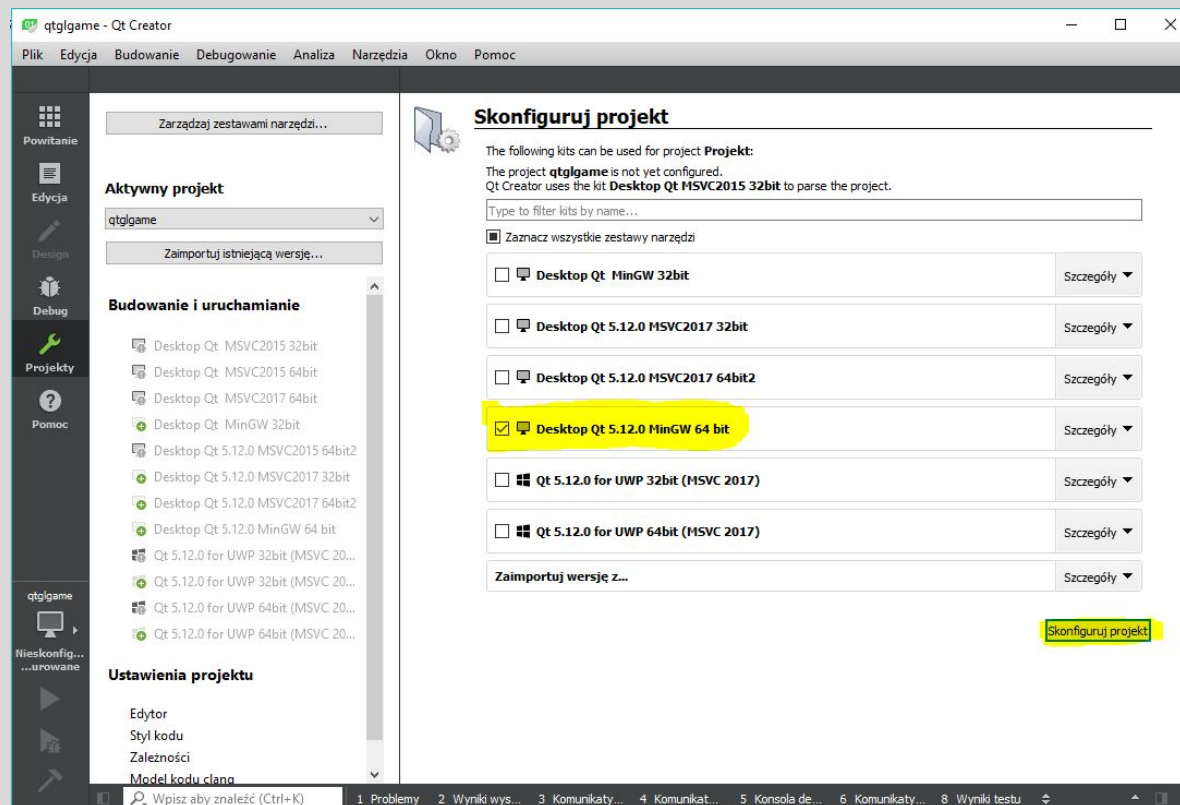


Wydział  
Informatyki



Zachodniopomorski  
Uniwersytet Techniczny  
w Szczecinie

# Widok okna QT Creator Wczytanie projektu



- Następnie należy zaznaczyć odpowiedni zestaw narzędzi Desktop GT Wersja MinGW 32/64 bit.
- Potwierdzić wybór przyciskiem *Skonfiguruj projekt.*



Wydział  
Informatyki



Zachodniopomorski  
Uniwersytet Techniczny  
w Szczecinie

# Widok okna QT Creator

## Widok projektu

OpenGL

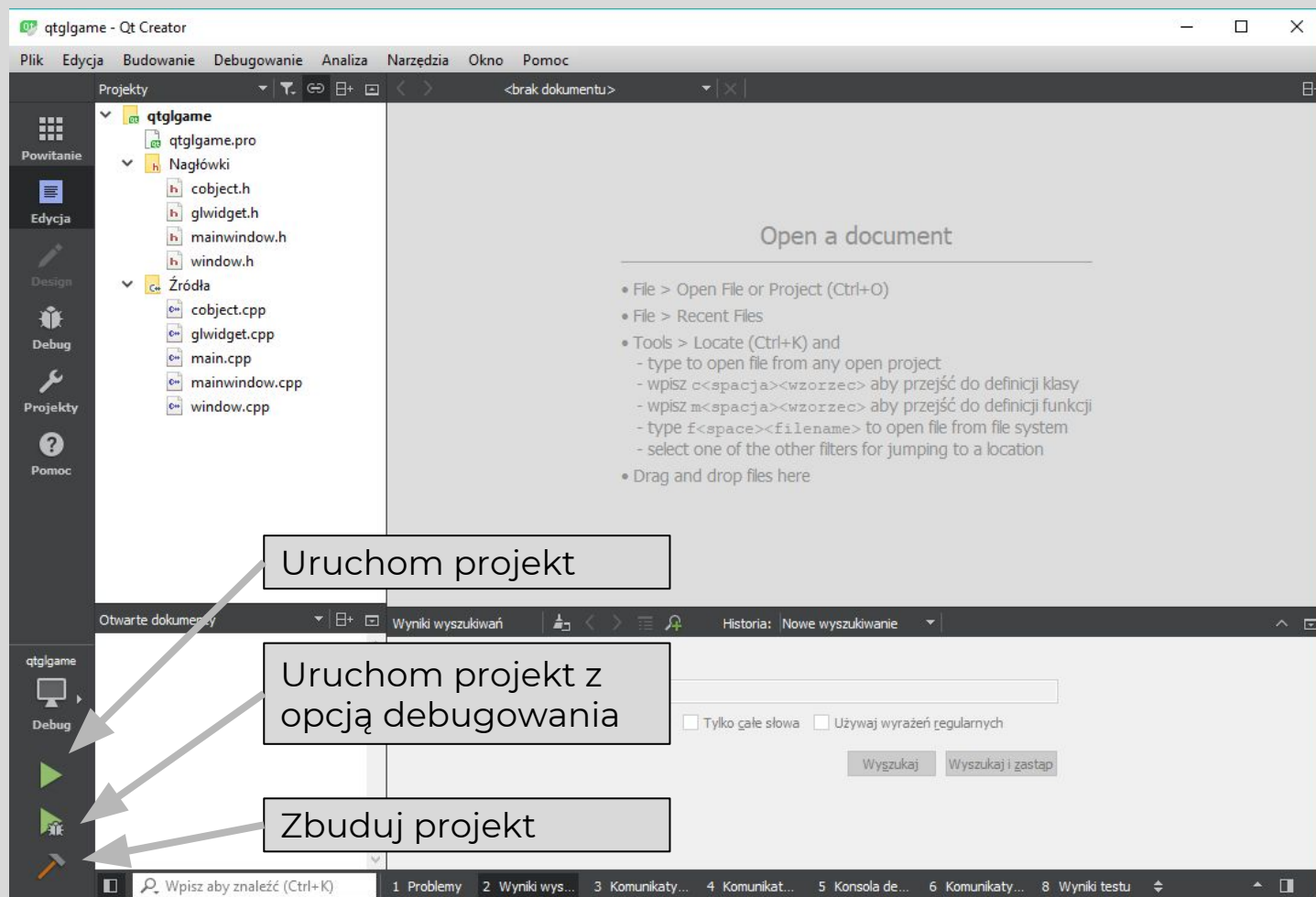
Qt

Shader

Transformacje

Konfiguracja

Zadanie



Wydział  
Informatyki



Zachodniopomorski  
Uniwersytet Techniczny  
w Szczecinie

# Widok okna QT Creator

## Struktura projektu

OpenGL

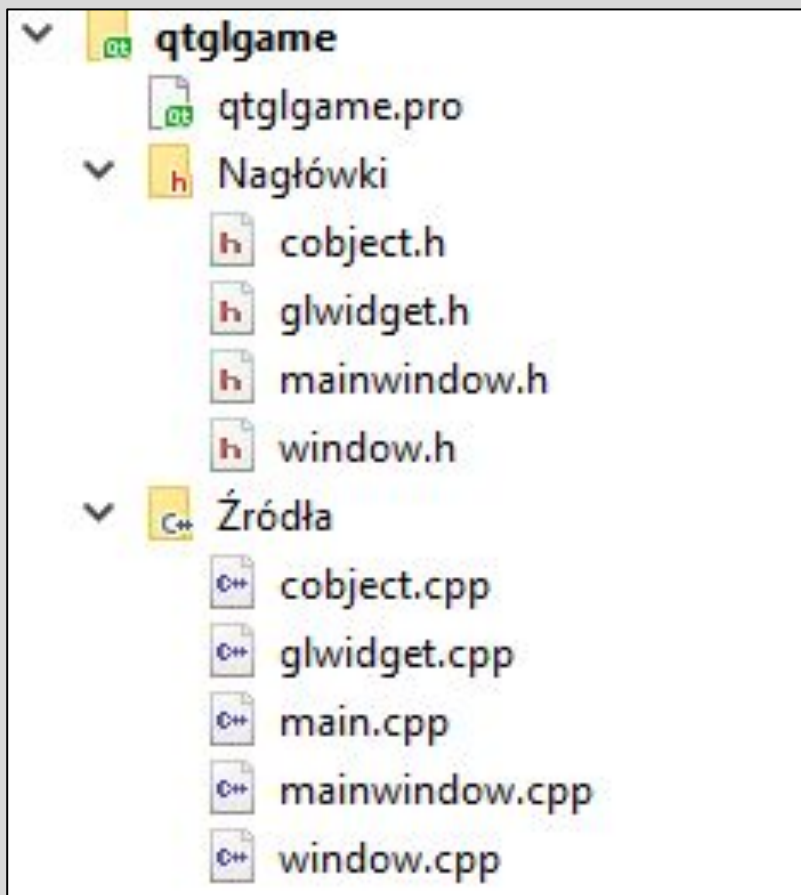
Qt

Shader

Transformacje

Konfiguracja

Zadanie



Wydział  
Informatyki



Zachodniopomorski  
Uniwersytet Technologiczny  
w Szczecinie

# Widok okna QT Creator Klasy

OpenGL

Qt

Shader

Transformacje

Konfiguracja

Zadanie

- **CObject** - przechowuje informacje o budowie prymitywów (w projekcie przechowuje informacje o kostce (**ang. cube**) ) - pozycje wierzchołków, ścian oraz wektorów normalnych.
- **MainWindow** - inicjowanie okna kontekstu OpenGL.
- **Window** - okno programu QT OpenGL.
- **GLWidget** - zawiera listę zastosowanych metod, zmiennych, obiektów klas potrzebnych do działania OpenGL - inicjowanie okna, obsługa shaderów, głównej pętli projektu, obsługa urządzeń peryferyjnych (klawiatura, mysz) oraz obsługa zdarzeń (**ang. event**).



Wydział  
Informatyki





# Macierz projekcji

OpenGL

Qt

Shader

Transformacje

Konfiguracja

Zadanie

Procedura umieszczania obiektu na scenie:

- **m\_world = m\_world\_tmp** - przywracanie domyślnej macierzy projekcji.
- **m\_world.scale(QVector3D(1.0, 1.5, 1.2))** - ustawianie skali obiektu QVector3D(względemX, względemY, względemZ).
- **m\_world.translate(0.88f, 0.9f, 0.0f);** - zmieniamy pozycję obiektu na scenie - (pozycjaX, pozycjaY, pozycjaZ).
- **m\_world.rotate(-65.0f, 0, 0, 1)** - zmieniamy obrót figury na scenie - (ileStopni, dlaOsiX, dlaOsiY, dlaOsiZ).
- **setTransforms();** - akceptujemy wszystkie opcje transformacji obiektu.
- **glDrawArrays(GL\_TRIANGLES, 0, m\_obj.vertexCount());** - rysowanie figury dla podanych transformacji.
- **Uwaga! Istotna jest kolejność wprowadzania parametrów scale, translate, rotate.**





Zachodniopomorski  
Uniwersytet Techniczny  
w Szczecinie

OpenGL

Qt

Shader

Transformacje

Konfiguracja

Zadanie

# Modyfikacja projektu - dodanie obsługi kolorów



Wydział  
Informatyki



# Modyfikacja projektu

Instrukcja opisuje w jaki sposób zmodyfikować kod programu by umożliwić kolorowanie figur w OpenGL.

1. Otwórz plik **glwidget.cpp** i odśzukaj zmienną *fragmentShaderSource*.
2. Do zmiennej dodaj parametr **"uniform highp vec3 modelColor;\n"** przed ciągiem **"void main() {\n"**.
3. Następnie w tej samej zmiennej odnajdź ciąg **"gl\_FragColor = vec4(0.0, 1.0, 0.0, 0.0);\n"** i zamień go na: **" gl\_FragColor = vec4(modelColor, 0);\n"**
4. W pliku nagłówkowym **glwidget.h** zadeklaruj zmienną **int m\_currentColor**.
5. Po utworzeniu zmiennej udajemy się z powrotem do **glwidget.cpp** i odśzukujemy funkcję `void GLWidget::initializeGL()`.
6. Odszukujemy linię **m\_mvMatrixLoc = m\_program->uniformLocation("mvMatrix");** (124):  
i doklejamy poniżej niej:  
**m\_currentColor = m\_program->uniformLocation("modelColor");**
  - Po wykonaniu powyższych kroków kolory figur możemy zmieniać wywołując następującą procedurę:  
**m\_program->setUniformValue(m\_currentColor, QVector3D(1.0f, 1.0, 1.0));**
  - Powyższą funkcję wykonujemy każdorazowo przed rysowaniem figury, kolory można ustawiać w zmiennej **QVector3D(RedColor, GreenColor, BlueColor)** - w przedziale 0.0f do 1.0f.

OpenGL

Qt

Shader

Transformacje

Konfiguracja

Zadanie





Zachodniopomorski  
Uniwersytet Techniczny  
w Szczecinie

OpenGL

Qt

Shader

Transformacje

Konfiguracja

Zadanie

# Zadanie



Wydział  
Informatyki



Zachodniopomorski  
Uniwersytet Technologiczny  
w Szczecinie

OpenGL

Qt

Shader

Transformacje

Konfiguracja

Zadanie



Wydział  
Informatyki

# Zadanie

## Wersja podstawowa - 0.75pkt

- Zbuduj robota z wykorzystując cube'a - skorzystaj z opcji skalowania, rotacji i translacji.
- Odpowiednio pokoloruj figury.

## Wersja rozszerzona - 1.00pkt

- Wersja podstawowa + dodanie animacji machania ręką. Animacja ta powinna być uzależniona od zmiennej zliczającą klatki na sekundę.

